

මහාක්‍රි ජාතකය

තවද අකුණාභයට තිලෙශුරු බුදුරජාතන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි බන්ධු සමාගමයක් අරහයා මේ ජාතකය දක්වන ලද.

මෙහි වර්ථමාන කථාව හුදාකාල ජාතකයෙහි පෙනෙන්නේය. මෙහි වනාහී වනාහී මහඹරුන් වහන්සේ දම්සහාවේ රස්ව සර්වයුයන් වහන්සේ බන්ධුන් කෙරෙහි අනුග්‍රහකරන සේකැයි කිය කියා වැඩ උන් තෙනට සර්වයුයන් වහන්සේ වැඩ වදාරා මහණෙනි මා එන්නට පුර්වහාගයෙහි කිනම් කථාවකින් යුක්තව උනුදයි විවාරා වදාරා එපවත් අසා මහණෙනි දැන්මතු නොවෙයි පළමුත් මහෝත්තමයේ බන්ධුන්ට අනුග්‍රහ කළේ වේදයි වදාරා ඒ කෙසේදයි අරාධිත වූ සර්වයුයන් වහන්සේ ඉකුත්ත්වත් දක්වා වදාල සේක.

හේ කෙසේද යත්

යටගිය දච්ච බරණැස් නුවර බුහ්මදත්ත නම් රෑෂ්ඨරුකෙණෙකුන් රාජ්‍යය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයේ වානරව උපන්නාහ. මහත්වූ ගරිරයක් ඇත්තාහ. අසු දහසක් වදුරන්ට නායකව වසන්නාහ. හිමාලය වනයෙහි ගංගාවක් සම්පයෙහි මහත්වූ අඕගසක් ජායාසම්පන්තව මහත්වූ අතුපතර ඇතිව ඉන්දිනීල පර්වතයක් මෙන් ගෙහෙමත්ව සිරිනේය. මහි පල්ලෙවයෙන් සහිත මහි පල්ලෙවයෙන් සිරිනී මහත ඇත්තේය. රස දිව්‍යරාසය. සුවද දිව්‍ය පුවදය. බෝධි සත්වයන් හා අසු දහසක් වදුරෝ එලජාතිකා ගෙන ගියාභු අඕ ගස දැක දිව්‍ය රසවූ අඕ අනුහවකාට එහි වසන්නාහ. ඒ අඕගස එක් අත්තෙක අඕ ගොඩ වැගිරෙන්නේය. එක් අත්තෙක අඕ දියෙහි වැගිරෙන්නේය. බෝධිසත්වයේ ඒ අඕ දියෙහි වැමිලෙන් මතු උපදෙශයක් සැලසුනි නම් තපුරයි සිතා දියෙහි වැමිලෙන අඕ අත්තේ අඕ මැලයි අවස්ථාවේ නසවයි කියා වදුරන්ට සම්මත කළාහ. අසු හාරදහසක් වදුරෝ ඒ නියාවටම අඕගකන අවස්ථාවේහි එක් අඕයෙක් දීම් කදාල අස්සේ තිබේ මුකරා අපුදහසක් වදුරන් ඇසට නොපෙනී විලිස්සව ගග දියෙහි වැටුනේය. ඒ අඕ ගෙවිය බරණැස් නුවර රෑෂ්ඨරුවන් නාන්ට එන තොට සම්පයෙහි දෙපිල දැල එල්වා තුබුයේය. ඒ අඕ ගෙවිය ලෝදුල බැඳිත. ලෝදුල් අකුලන්නට සිය කෙටුලෝ ඒ කියන අඕය දැක කවර එලජාතියක් බවත් නොදුන රෑෂ්ඨරුවන්ට ගෙනාගොසින් දුන්නහ. රෑෂ්ඨරුවෝ මේ කවර එල ජාතියෙක් දුයි විවාරා නොදුම්හයි කිමෙයින් වැද්දන් ගෙන්වාගෙන මේ කවර එලජාතියෙක්දයි විවාලාහ. ස්වාමිනි හිමාලයේ ගගක් සම්පයේ අඕයෙකුයි කිහි. රෑෂ්ඨරුවෝ ඒ වැද්දන් අත්ත නුඩු සෙල්ලයෙන් අඕය සස්වා පළමුයෙන් වැද්දන්ට කවා පසුව නුවරුන් පටන් රෑෂ්ඨරුවන් වහන්සේ මේ නිමවා ඒ වැද්දන් ඇරෙගෙන ඒ ගස සම්පයට මගපාවයි කියා වතුරංගණී සේනාව ඇරු පාරු ප්‍රච්චි ආදියට නැගී ගග ඔස්සේ ගොයින් අඕ ගස මුලට බැස රෑෂ්ඨරුවෝ අනුහව කාට ලැගුම්ගෙන වට වතුරංගනී සේනාව සලස්වා එතන බොහෝ ගිනිමැල බදවා බොහෝ අරගල පැවැත්වූහ. මධ්‍යම රාත්‍රියේ අරගල සන්සිඳී ගිණින් නිවී නිශ්චාබිදව මනුෂ්‍යයේ නිදන්ට වන්නාහ. බෝධිසත්වයන් ඇතුළුවූ අසු දහසක් වදුරෝ අඕ ගසට නැගී අඕ කන්ට වන්නාහ. බොහෝ වදුරන් හොයින් බොහෝ අරගලවූ ගමනේ රෑෂ්ඨරුවෝ පින්ද මනුෂ්‍යයන් ප්‍රබුද්ධවා අඕ ගස බොහෝ වදුරෝය කායින් යානොදි නිදා නැගිකල්හි අඕ රසන් වදුරු මපුත් කම්මැයි කියා වට රෙකවල්ලවා දුනුවායනුත් ලැවුහ. වදුරෝ ඒ කසි හයපත්ව බෝධිසත්වයන් සම්පයට ගොස් මෙපවත් කිහි. බෝධිසත්වයේ මෙපවත් අසා තොපි හැම හය නොගැනුවයි කියා සන්තර්පණය කාට අඕග අග අත්තට නැගී මහත්වූ වෙග දක්වා එගාබ කැලයකට පැනපුවාහ, බෝධි සත්වයේ ගගල්ගෙට පිනුගමනේම දුනු දිය නුම දුන් නොන් සියක් දුන්නයයි නියම දැන එව්වරටත් ගස බැඳිනා විවරටත් වේවැලක් කඩාගෙන වේවැල ගස බැඳි බෝධිසත්වයේ තමන්ගේ ඉග බැඳිනා පමණ පරික්ෂා නොකාට ඉග බැඳි දෙවනුව පිනුවාභු අඕ අත්ත අල්ලා ගත්තාහ. ඉග බැඳිනා ප්‍රමාණය එහුවුව ගිය හෙයින් බඳුදිලා අත්ත අල්වාගෙන වැදුම්තාහ. බෝධිසත්වයේ වදුරන්ට කියන්නාභු ඉගබඳිනා ප්‍රමාණය පරික්ෂා නොකළ හෙයින් අත්තකිට සැපසේ වැදහෙන්නට නොසේරුය තොපි හැම කිසි සැකයක් නොයිනා මාගේ ඉග මැඩ ගැස්සේ ගැනීන් එතුර පලායවයි කිහි. වදුරෝ කියන්නාභු ස්වාමිනි අපගේ ප්‍රාණ ආසාවෙන් නුඩු වහන්සේගේ පිට මැඩිගෙන යනවිනා නුඩු වහන්සේට ලන්වන්නටත් බම්හයි කියා බෝධිසත්වයන් වැද් වදුරෝ එකින් එකා නියායෙන් අසුදහසම ගැනීන් එගාබ ගියාහ. දේවදත්තයා ඒ ජාතියේ එකියන වදුරන් හා එක්ව ඉපද අග අත්තට නැගී උන්තැනැත්තේ ආරාලා බෝධිසත්වයන් පිටට පිනුගමනේ හාදය මාසයන් කඩාගෙන තෙමේ පලා ගියෙය. රෑෂ්ඨරුවෝ නොනිදා උන්තැනැත්තේ බෝධිසත්වයන්ගේ කියාවත් වදුරන්ගේ කියාවත් දේවදත්තයන්ගේ කියාවත් දැක පාන්වූ ගමනේ අටල්ලක් බාවා ඊටම මැස්සක් කළාව මැස්ස උඩි මිනිසුන් නාවා බෝධිසත්වයන් වැඩ උන්තැනැත්තේ ආරාර කවා සතපාක සහසු පාකතෙල් ගිරියෙහි ගැල්වා රෑෂ්ඨරුවන් නමින් වැදහෙනා යාන්ගේ තෙලි සමක් ලා බෝධිසත්වයක් එම් වැදහෙනාවා රෑෂ්ඨරුනක් කථා කරන්නාමු විර පුරුෂ වූ වදුරාණන් වහන්ස නුඩු වදුරන්ට කුමක් වන්නේද? වදුරෝ නුඩු කුමක් වෙත්දයි විවාලාහ. බෝධිසත්වයේ කියන්නාභු මේ අසුදහසක්

වදුරෝ මා නයකකාට තමන් ඇමට හයක් පැමිණියාත් අප ගලවාගත මැනවැයි මා රජ කොට තැබූහ. එසේ හෙයින් උන්ට පැමිණ හයින් සන් හිද්වීම, මාගේ වසට බැඳීවැල එකුම්ව ගියහෙයින් වසට ඇදත්බෙන හෙයිනුත් වදුරන් අසුදහස මාගේ පිට මැඩගෙණ හිස ආයාසයෙකැයි නොදනිමිය මාගේ වදුරන් සැපසේ පලාගිය ගමන්ම මට මහසන්තෝෂය සතුරන් මේනාහෙයින් අරින්දමයයි ගලවා දසරාජ ධර්මයට අකාප්‍රානොව රාජු කිරීම විනා පැමිණ හයකට රාජුවායින් හැම මැරීම රාජ ධර්මයට අනුළත් නොවෙයි අවවාදා කිය කියා වැමදාත් ගමනේ ප්‍රාණය නිරැද්ද විය. ර්ජ්පුරුවේ බෝහෝවීසේෂ්පයක් මෙන් කරවයි කියා ගැල් දහසකින් දර අද්දවා සොලොස් දහසක් බිසෝවරුන් පිළි අදවා ඉසක් පිටිමුදාහෙලවා රන්මල් රිදිමල් විලද ආදීමු දෙය ඉසිනා නියායෙන් සලස්වා නුවරවාසීනුත් සොලොස් දහසක් බිසෝවරුනුත් සුසාන භුමියට යවා බෝධිසත්වයන් ආදාහන කරවූහ. බෝධිසත්වයන්ගේ කපාලය නොදා තිබුවා රජ්පුරුවේ ගෙන්වා රන්පටක් ඉදිකරවා ජයකොන්තය හා එක්ව මස්වා බරණැස් නුවරට ගෙනගොස් ගණුම්මල් ආදීමු දෙයින් විශේෂයෙන් නුවර සරඟා රන් දාගැබක් බදවා දිෂුකපාලය රන් දාගැබෙහි පිහිටුවා පුජාසත්කාරය කොට කම්බු පරිද්දෙන් මිය පරලොව ගියහයි වදාරා මේ මහාකම් ජාතකය නිමවා වදාලසේක. එසමයෙහි රජ්පුරුවේ නම් ආනන්ද ස්ථානයයේය. එසමයෙහි වදුරුව උපන්නෙම් බුදුවූ මම්ම යයි වදාලසේක.